

คู่มือ

วางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ

สำหรับช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

คู่มือ วางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ สำหรับช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือ วางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ

สำหรับช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

คู่มือวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ
สำหรับช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๖

จำนวนพิมพ์ ๕๐,๐๐๐ เล่ม

ลิขสิทธิ์ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-269-4656

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ๓๑๓/๑ ถนนเพชรเกษม แขวงท่าพระ เขตบางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐ โทร. ๐-๒๕๖๖-๖๐๕๒, ๐-๒๕๖๖-๖๐๕๓
นายณัฐ ปวิณวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๖

คำนำ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ดำเนินตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญ และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ จึงได้จัดทำคู่มือวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพขึ้น โดยนำกระบวนการทางจิตวิทยาและการแนะแนวอาชีพมาใช้พัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะและประสบการณ์ รู้จักตนเอง ในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ รู้จักโลกของอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาตนเองเข้าสู่อาชีพได้อย่างเหมาะสม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

กรมวิชาการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฯ ฉบับนี้จะประโยชน์ต่อสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางช่วยเหลือผู้เรียนในการวางแผนการเรียนรู้ และการศึกษาต่ออย่างมีเป้าหมาย มีวิธีการพัฒนาผู้เรียนเพื่อไปประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จ สามารถปรับตัว และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

กรมวิชาการ ขอขอบคุณวิทยากร และคณะผู้จัดทำทุกท่านที่ได้ร่วมมือร่วมใจในการจัดทำคู่มือฯ ฉบับนี้จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

(นายประพัฒน์พงศ์ เสนาฤทธิ์)

อธิบดีกรมวิชาการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทนำ	๑
แผนการจัดกิจกรรมวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๘
* กิจกรรมที่ ๑ “กิจกรรมสนทนาสร้างสรรค์”	๑๐
* กิจกรรมที่ ๒ “อาชีพที่ฉันรู้จัก”	๑๓
* กิจกรรมที่ ๓ “อาชีพนั้นสำคัญจริงหรือ”	๑๗
* กิจกรรมที่ ๔ “อาชีพเพื่อชีวิต”	๒๐
แผนการจัดกิจกรรมวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒	๒๔
* กิจกรรมที่ ๑ “พ่อแม่ฉันทำอะไร”	๒๖
* กิจกรรมที่ ๒ “อาชีพใครจะ”	๒๘
* กิจกรรมที่ ๓ “ความรู้สึกที่แตกต่าง”	๓๐
* กิจกรรมที่ ๔ “อะไรเอ่ยที่หนูชอบทำ”	๓๓
แผนการจัดกิจกรรมวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓	๔๐
* กิจกรรมที่ ๑ “ฉันคือใคร”	๔๒
* กิจกรรมที่ ๒ “นักสืบน้อย”	๔๔
* กิจกรรมที่ ๓ “จับคู่-รู้จริง”	๔๗
* กิจกรรมที่ ๔ “เลือกด้วยใจ ทำให้มีสุข”	๕๑
* กิจกรรมที่ ๕ “ทางสู่ความสำเร็จ”	๕๔
* กิจกรรมที่ ๖ “คิดดี-ทำดี มีปัญญา ช่วยพัฒนาบ้านเมือง”	๕๖

ภาคผนวก	๖๑
แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด	๖๒
แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	๖๓
แบบประเมินกระบวนการทำงาน	๖๔
ตัวอย่างภาพอาชีพ	๖๕
คณะผู้จัดทำ	๖๘

บทนำ

ความสำคัญและความจำเป็นของการแนะแนวอาชีพ

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตของคนในสังคม ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงจัดเป็นกระบวนการและวิธีการที่มุ่งพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศชาติ ในช่วง ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมาประเทศไทยก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน อีกทั้งปัจจุบันวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสารมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลง วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชน ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจ เพราะมีการแข่งขันทั้งด้านการศึกษา และเศรษฐกิจ ส่งผลให้การดำเนินชีวิตประจำวันมีความสับสน เลือกใช้ ค่านิยมผิด ๆ ขาดการพึ่งตนเอง ไม่สามารถควบคุมตนเอง รวมทั้งไม่ได้เน้นการสร้างจิตสำนึก ในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ทำให้เด็กและเยาวชนต้องพยายามปรับตัวเพื่อให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และมีความสุข เมื่อปรับตัวไม่ได้ก็ก่อให้เกิดความคับข้องใจ ขัดแย้งใจ และวิตกกังวล นำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาโรคจิตประสาท โรคเครียด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทางเพศ ฯลฯ กอปรกับปัญหาการว่างงานของผู้มีการศึกษามีแนวโน้มสูงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่มุ่ง จัดการศึกษา เพื่อ **สร้างคน** ให้คนรู้จักและเข้าใจตนเอง มีทักษะในการดำเนินชีวิต รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น **สร้างงาน** ให้คนรู้ความถนัด ความสนใจและบุคลิกภาพของตน รู้ข้อมูลอาชีพ ตลอดจนสามารถเลือกแนวทางในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม มีการฝึกงานอาชีพ หรือประสบการณ์ในงาน มีคุณลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นในการประกอบอาชีพและพัฒนางาน ให้ประสบความสำเร็จ **สร้างชาติ** ให้คนมีความรู้และทักษะทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม เอื้ออาทรและสมานฉันท์ เพื่อดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

การแนะแนวอาชีพ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้เด็กและเยาวชนรู้จักตนเอง มีประสบการณ์ มีทักษะในการศึกษาตนเองในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ รู้จักโลกของอาชีพ และสามารถนำข้อมูลของตนเองและอาชีพมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการเรียนชีวิต และอาชีพ ตัดสินใจเลือกอาชีพ เตรียมตัวพัฒนาตน เพื่อพัฒนางานให้สร้างฐานะทางเศรษฐกิจให้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติต่อไป

ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนางานและอาชีพ และการจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ

การพัฒนางานและอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องและมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากความสนใจในอาชีพ ความถนัด ความสามารถของบุคคล สถานการณ์ที่บุคคลดำรงชีวิต การทำงานและความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเอง สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงอายุและประสบการณ์

ในการเลือกอาชีพ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของแต่ละบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกันในด้านความต้องการ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพ ทำให้บุคคลมีความเหมาะสมกับอาชีพต่างกัน ฉะนั้นการพัฒนางานและอาชีพสามารถส่งเสริมให้บุคคลได้พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ให้ได้รู้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับลักษณะของตนเอง และสิ่งแวดล้อม ให้มีความรู้ความเข้าใจในตนเองอย่างถ่องแท้ในทุก ๆ ด้าน ประเมินตนเองว่า สิ่งใดเด่นหรือด้อย ให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบด้าน ศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน เพิ่มพูนความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อตนเองและงานอาชีพ มีความพึงพอใจและภาคภูมิใจที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพ สามารถจัดในลักษณะของการบริการและการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์โดยยึดหลักประชาธิปไตย ในการให้สิทธิเสรีภาพ ในการเลือกและการตัดสินใจ เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของบุคคล มีการให้เกียรติ เคารพในศักดิ์ศรี และเห็นคุณค่า รวมทั้งยอมรับศักยภาพของบุคคลในความสามารถที่จะพัฒนาตนเองและยึดหลักเมตตาธรรมที่จะช่วยให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพสามารถจัดได้หลายแบบตามความเหมาะสม ความพร้อมและความสามารถของสถานศึกษา ซึ่งรวมถึงเวลา งบประมาณ ผู้ดำเนินงานและตัวผู้เรียน อาจจัดในคาบแนะแนว ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนสามารถรู้จักและเข้าใจตนเอง มีทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพ รู้ข้อมูลด้านอาชีพ สามารถพิจารณาคุณสมบัติส่วนตน ที่สัมพันธ์กับงานอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง เห็นคุณค่าในการประกอบอาชีพ เกิดความคิดสร้างสรรค์งานอาชีพใหม่ ๆ สร้างค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ เห็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในอาชีพและชีวิต เปลี่ยนวิกฤติที่เกิดขึ้นในอาชีพและชีวิต ให้เป็นโอกาสที่ดี มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเอง ให้ประสบความสำเร็จในอาชีพและชีวิต

วิธีการนำกิจกรรมในคู่มือวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพไปใช้ในการฝึกผู้เรียน

คู่มือฯ แบ่งออกเป็น ๔ ระดับช่วงชั้น ได้แก่

ระดับช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓

ระดับช่วงชั้นที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

ระดับช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

ระดับช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

ในการนำกิจกรรมในคู่มือฯ ไปใช้ขอให้ศึกษาเอกสารตามลำดับดังนี้

๑. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ ซึ่งจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับ เป้าหมาย จุดประสงค์ ตัวอย่างกิจกรรม และสื่อ

- **เป้าหมาย** แบ่งออกเป็น ๔ ประการ ได้แก่

๑. การสร้างความตระหนักในงานและอาชีพ

๒. การสำรวจงานและอาชีพ

๓. การเตรียมตัวสู่งานและอาชีพ

๔. การวางแผนและตัดสินใจ

- **จุดประสงค์** เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

- **ตัวอย่างกิจกรรม** เป็นกิจกรรมตัวอย่างที่สามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุ จุดประสงค์ ทั้งนี้ผู้ใช้สามารถสร้างกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติมได้ ตามความเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน

- **สื่อ** เป็นตัวอย่างใบงาน ในแต่ละกิจกรรม พร้อมระบุเลขหน้า เพื่อความสะดวกในการใช้

๒. ศึกษาเป้าหมายที่ต้องการฝึกผู้เรียน แล้วเลือกตัวอย่างกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในเป้าหมายนั้นๆ

๓. เลือกศึกษาแบบประเมินคุณลักษณะนักเรียน เพื่อให้ผู้ใช้ประเมินคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในหัวข้อการประเมินผลของแต่ละกิจกรรม

๔. ผู้ใช้รวบรวมแบบประเมินคุณลักษณะนักเรียน เพื่อนำมาศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการของแต่ละคุณลักษณะ

๕. ผู้ใช้ควรนำผลการเปลี่ยนแปลง ไปใช้ในการแก้ไข ช่วยเหลือหรือส่งเสริมศักยภาพ

สำหรับวิธีการนำกิจกรรมในคู่มือวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ ไปใช้ในการฝึกผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลแก่ผู้เรียนอย่างแท้จริง มีแนวปฏิบัติดังนี้

การจัดกิจกรรม ครูผู้จัดกิจกรรมควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากกว่าการบรรยาย ผู้เรียนต้องเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเองต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียนเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ใหม่ ๆ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้ดำเนินกิจกรรมทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ ประสบการณ์ที่ทุกคนมีอยู่ออกไปอย่างกว้างขวาง แสดงออกด้วยการพูด การเขียน หรือภาษาท่าทาง เป็นเครื่องมือในการแลกเปลี่ยน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้และประสบการณ์ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมจะเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวเองออกมาใช้ให้มากที่สุด ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิต เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตั้งประสบการณ์ของตนเองออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำงาน และแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ให้สำรวจทางเลือกปฏิบัติด้วยตนเอง พิจารณาผลที่เกิดจากทางเลือกปฏิบัติ มีความสุข ความภูมิใจ ในสิ่งที่ตนเลือกปฏิบัติ จนแสดงพฤติกรรมที่เป็นคุณลักษณะประจำตัวตลอดจน **สรุปข้อคิดและประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง สามารถวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ ได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง จนกระทั่งประสบความสำเร็จในชีวิต**

นอกจากนี้ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน หรือครูผู้ดำเนินกิจกรรม สามารถนำกิจกรรม ในคู่มือฯ ฉบับนี้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมบูรณาการเข้ากับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดได้

แบบประเมินคุณลักษณะนักเรียน

กิจกรรมที่.....

ชั้น..... ห้อง.....

ผู้ประเมิน..... วันที่.....

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	๑. การรู้จักตนเอง			๒. ความสนใจใฝ่รู้			๓. ความมีเหตุผล			๔. การแสดงความคิดเห็นริเริ่ม			๕. ทักษะการสื่อสาร			๖. การวางแผน			๗. การมีส่วนร่วม			๘. ความประพฤติ			๙. ความมีระเบียบวินัย			๑๐. คุณธรรม			หมายเหตุ
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓							

วิธีประเมินคุณลักษณะนักเรียน

คุณลักษณะ	ประเมินจาก
๑. การรู้จักตนเอง	ความเข้าใจและยอมรับตนเองในเรื่อง ค่านิยม ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ พื้นฐานทางครอบครัว และสภาพแวดล้อม
๒. ความสนใจใฝ่รู้	การแสวงหาข้อมูลที่ทันสมัยจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียน การพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม
๓. ความมีเหตุผล	การอธิบายแนวคิด เหตุของการกระทำ หรือการตัดสินใจที่ทำให้ผู้อื่น เข้าใจยอมรับความเป็นไปได้ของการอธิบายนั้น เช่น การอธิบายในเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบ สังเคราะห์
๔. การแสดงความคิดริเริ่ม	การแสดงแนวคิดของตนหรือแนวคิดที่แปลกใหม่ในลักษณะของคำพูด ข้อเขียน การกระทำ
๕. ทักษะการสื่อสาร	ความสามารถในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ และใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ เช่น การพูดกับเพื่อนในกลุ่ม การพูดหน้าชั้นเรียน การเขียนเรียงความ การตอบคำถาม การสัมภาษณ์
๖. การวางแผน	การปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน (การศึกษา สํารวจ รวบรวมข้อมูล) มีการมอบหมายหน้าที่ การแก้ไขปัญหาเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
๗. การมีส่วนร่วม	การร่วมฟัง ปฏิบัติ แสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนหรือกลุ่มอย่างมีสัมพันธภาพที่ดี
๘. ความประณีต	การมีจินตนาการที่สร้างสรรค์แสดงถึงความงดงาม ชาบซึ่งในศิลปะ และสื่อความหมาย (อาจทราบได้จากการซักถาม) ในลักษณะของภาพ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้ เช่น การให้สี การให้น้ำหนักแสงเงาของสี
๙. ความมีระเบียบวินัย	การปฏิบัติตามข้อตกลง คำชี้แจง และรู้จักควบคุมตนเอง เช่น การทำงานครบทุกข้อ ทำงานเสร็จ ส่งงานตามกำหนดเวลา ปฏิบัติงานครบตามกำหนดเวลา
๑๐. คุณธรรม	ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจต่อผู้อื่น มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และใช้อย่างคุ้มค่า

การประเมินคุณลักษณะต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๑ หมายถึง ต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไป

ระดับ ๒ หมายถึง อยู่ในมาตรฐานทั่วไป

ระดับ ๓ หมายถึง สูงกว่ามาตรฐานทั่วไป

มาตรฐานทั่วไป หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่นักเรียนส่วนมากทำได้ตามศักยภาพ และวุฒิภาวะในระดับชั้นเรียนนั้น ๆ

โปรดตรวจสอบคุณลักษณะที่ต้องประเมินจากหัวข้อการประเมินผลของกิจกรรมที่นำมาใช้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

แผนการชีวิตกิจกรรมวางแผนการเขียน ชีวิต และอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เป้าหมาย	จุดประสงค์	ตัวอย่างกิจกรรม	สื่อ	
			ใบงาน	หน้า
๑. การสร้างความตระหนักในงานและอาชีพ	๑. บอกความรู้สึกที่มีต่อการทำงานของตนได้	กิจกรรมที่ ๑ “กิจกรรมสนทนาสร้างสรรค์”	๑	๑๑
	๒. สามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของบุคคลในครอบครัวได้		๒	๑๒
	๓. มีความภูมิใจในงานที่รับผิดชอบ			
	๔. บอกหน้าที่และประโยชน์ของบุคคลในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง			
๒. การสำรวจงานและอาชีพ	๑. บอกการทำงานที่ปฏิบัติที่บ้านได้	กิจกรรมที่ ๑ “กิจกรรมสนทนาสร้างสรรค์” กิจกรรมที่ ๒ “อาชีพที่ฉันรู้จัก”	๑	๑๑
	๒. บอกอาชีพของพ่อ แม่ และบุคคลใกล้ชิดกับตัวผู้เรียนได้		๒	๑๒
	๓. บอกอาชีพในชุมชนได้อย่างน้อย ๓ อาชีพ		๓	๑๕
			๔	๑๖
๓. การเตรียมตัวสู่งานและอาชีพ	๑. บอกข้อแตกต่างระหว่างการทำงานและการเล่นได้	กิจกรรมที่ ๓ “อาชีพนั้นสำคัญจริงหรือ” กิจกรรมที่ ๔ “อาชีพเพื่อชีวิต”	๕	๑๙
	๒. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและประสบความสำเร็จได้			
	๓. บอกวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพได้		๖	๒๒
	๔. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานได้			

แผนการชีวิตกิจกรรมวางแผนการเขียน ชีวิต และอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เป้าหมาย	จุดประสงค์	ตัวอย่างกิจกรรม	สื่อ	
			ใบงาน	หน้า
๔. การวางแผนและตัดสินใจ	๑. บอกข้อดี ข้อเสียของคนที่สามารถทำงานได้	กิจกรรมที่ ๓ “อาชีพนั้นสำคัญจริงหรือ”	๕	๑๙
	๒. บอกข้อดี ข้อเสียของคนที่ไม่สามารถทำงานได้			
	๓. บอกอาชีพที่ผู้เรียนสนใจได้	กิจกรรมที่ ๔ “อาชีพเพื่อชีวิต”	๖	๒๒
	๔. บอกเหตุผลที่ผู้เรียนสนใจในอาชีพได้			

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมสนทนาสร้างสรรค์

จุดประสงค์

๑. บอกความรู้สึกที่มีต่อการทำงานของตนได้
๒. สามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของบุคคลในครอบครัวได้
๓. มีความภูมิใจในงานที่รับผิดชอบ
๔. บอกหน้าที่และประโยชน์ของบุคคลในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง
๕. บอกการทำงานที่ปฏิบัติที่บ้านได้

สาระสำคัญ

การสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการทำงานจะทำให้ทราบความสนใจ และ คำนิยมต่อการทำงาน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ผู้เรียนเล่าถึงงานที่ผู้เรียนทำเมื่ออยู่ที่บ้าน พร้อมทั้งบอกความรู้สึกชอบทำหรือไม่ชอบทำ

ขั้นวิเคราะห์

๒. ผู้เรียนและครูสนทนาซักถามถึงประโยชน์จากการทำงานของบุคคลในครอบครัว

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๓. ปฏิบัติกิจกรรม ใบงานที่ ๑
๔. ผู้เรียนและครูช่วยกันสรุปการทำงานเป็นการปฏิบัติตนที่เป็นประโยชน์

สื่อ

ใบงานที่ ๑

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน (ในภาคผนวก)
๒. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๒.๑ ด้านการรู้จักตนเอง
  - ๒.๒ ด้านทักษะการสื่อสาร
  - ๒.๓ ด้านคุณธรรม

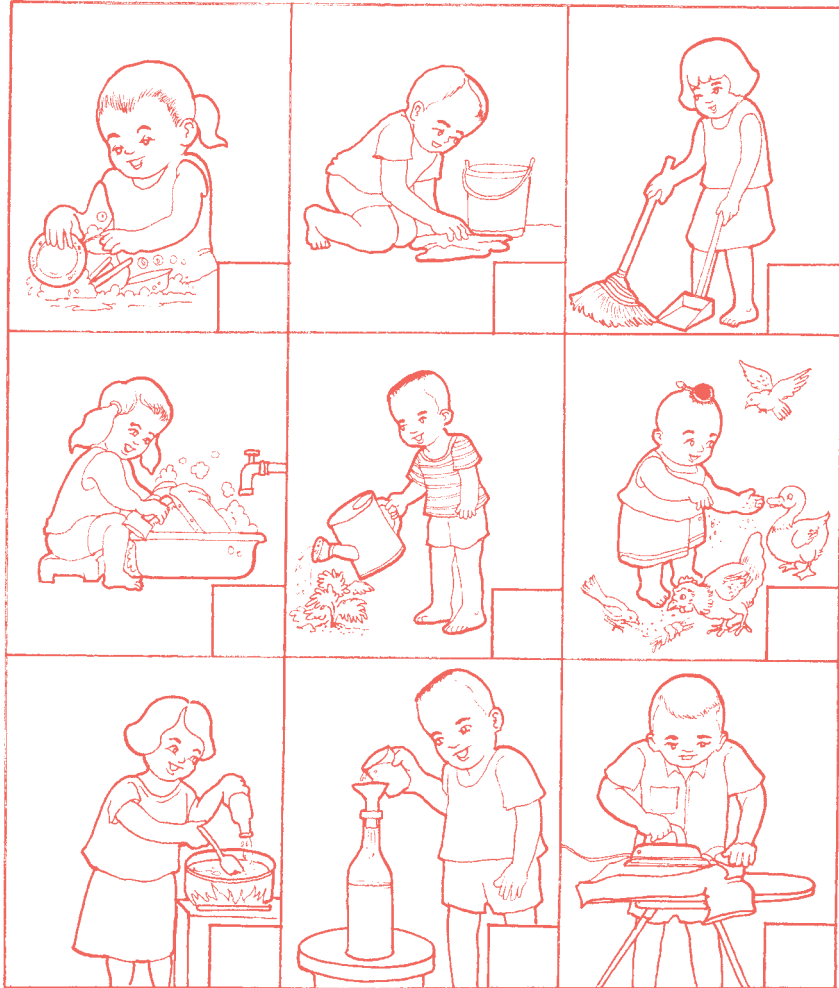
ข้อเสนอแนะ

๑. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
๒. ครูสามารถใช้กิจกรรมเสริมในใบงานที่ ๒

ใบงานที่ ๑

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกภาพการทำงานที่นักเรียนได้ปฏิบัติ
โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ปฏิบัติ
และทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ไม่ได้ปฏิบัติ

ไปงานที่ ๒

(กิจกรรมเสริม)

ให้นักเรียน พุดแสดงความคิดเห็นและเหตุผล
เรื่อง อาชีพของพ่อแม่และบุคคลในครอบครัว

ตัวอย่างกิจกรรมการสนทนา

๑. กล่าวทักทาย

๒. การสนทนา

ก. คุณพ่อ - คุณแม่ ของเธอประกอบอาชีพอะไร

ข. ตอบ.....

ก. เธออยากทำอาชีพเหมือนกับ คุณพ่อ-คุณแม่ หรือไม่?

ข. ตอบ.....

ก. บุคคลในครอบครัวของเธอนอกจากคุณพ่อ-คุณแม่แล้ว
ใครประกอบอาชีพอะไรบ้าง

ข. ตอบ.....

ก. เธอชอบอาชีพต่าง ๆ ของบุคคลในครอบครัวเธอหรือไม่ เพราะอะไร

ข. ตอบ.....

กิจกรรมที่ ๒ อาชีพที่ฉันรู้จัก

จุดประสงค์

๑. บอกอาชีพของพ่อ แม่ และบุคคลที่ใกล้ชิดกับตัวผู้เรียนได้
๒. บอกอาชีพในชุมชนได้อย่างน้อย ๓ อาชีพ

สาระสำคัญ

ทุกคนเกิดมาต้องทำงาน เพื่อให้มีรายได้มาใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต แต่ทุกคนสามารถทำงานตามที่ตนสนใจและถนัดได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ผู้เรียนดูภาพบุคคลในเครื่องแต่งกายอาชีพต่าง ๆ ครูสนทนา ชักถามผู้เรียนเกี่ยวกับอาชีพและหน้าที่ของอาชีพเหล่านั้น
๒. ครูและผู้เรียนสนทนา ชักถามเกี่ยวกับบุคคลใกล้ตัวผู้เรียนว่ามีอาชีพอะไรบ้าง
๓. ปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๓
๔. ผู้เรียนที่พ่อแม่มีอาชีพเดียวกันรวมกลุ่มกัน แล้วให้ผู้เรียนช่วยกันคิดว่าบุคคลที่มีอาชีพดังกล่าวทำอะไรบ้างในชีวิตประจำวัน
๕. ผู้เรียนช่วยกันบอกอาชีพในชุมชนของผู้เรียน คนละ ๓ อาชีพ
๖. ผู้เรียนบอกได้ว่าอาชีพ พ่อแม่ของตนเองและของคนในชุมชน มีอาชีพที่เหมือนกันและแตกต่างกันอย่างไร
๗. อาชีพพ่อแม่ของผู้เรียนแต่ละคนมีทั้งเหมือนกันและแตกต่างกันออกไป และทุกคนต้องทำงาน

ขั้นวิเคราะห์

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

สื่อ

๑. รูปบุคคลที่อยู่ในเครื่องแต่งกายอาชีพต่าง ๆ
๒. ใบงานที่ ๓

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๒. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๒.๑ ด้านความสนใจใฝ่รู้
  - ๒.๒ ด้านความมีเหตุผล
  - ๒.๓ ด้านทักษะการสื่อสาร

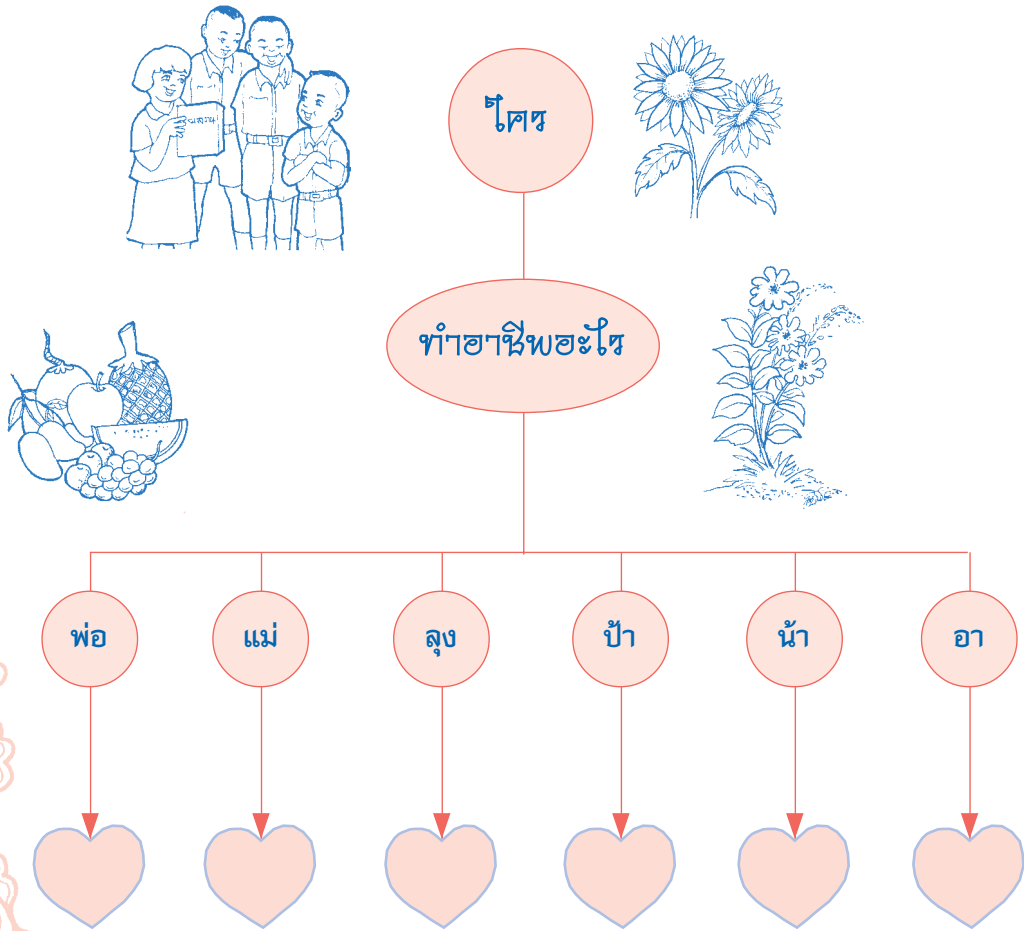
ข้อเสนอแนะ

1. ให้ทำแบบฝึกหัดการจับคู่ง่าย ๆ ระหว่างอาชีพกับกิจกรรมที่บุคคล
ในอาชีพนั้นประกอบ เช่น ครู คู่กับ ก.ปิ่น ข.หนังสือ ค.เข็มฉีดยา
2. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ศิลปะ ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)
3. ครูสามารถใช้กิจกรรมเสริมในใบงานที่ ๔

ใบงานที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำภาพอาชีพ มาวางให้ตรงกับบุคคลที่กำหนดให้

หมายเหตุ กิจกรรมนี้ใช้กระดาษแข็ง หรือป้ายสำลี และบัตรภาพอาชีพ

ใบงานที่ ๔

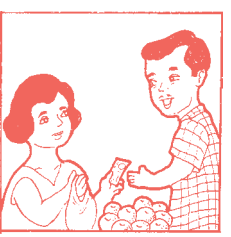
(กิจกรรมเสริม)

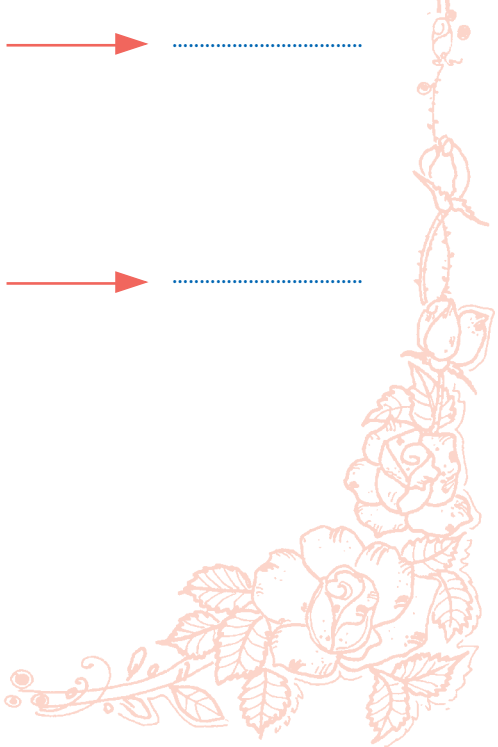
คำชี้แจง จงเรียงพยัญชนะให้ถูกต้องตรงกับภาพที่กำหนดให้

๑. = น ว า ช า   →   .....

๒. = ห ท ร า   →   .....

๓. = ร ู ค   →   .....

๔. = ค ' อ ' พ า   →   .....

กิจกรรมที่ ๓ อาชีพนั้นสำคัญจริงหรือ

จุดประสงค์

๑. บอกข้อแตกต่างระหว่างการทำงานและการเล่นได้
๒. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจและประสบความสำเร็จได้
๓. บอกข้อดี ข้อเสียของคนทำงานได้
๔. บอกข้อดี ข้อเสียของคนที่ไม่ทำงานได้

สาระสำคัญ

การทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต ทุกคนต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพของตนเองและครอบครัว การทำงานเป็นการสร้างคุณค่าและเกียรติยศของตนเองและวงศ์ตระกูล

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ครูสนทนา ชักถามผู้เรียนตามประเด็นต่อไปนี้
  - ๑.๑ เมื่อผู้เรียนอยู่บ้าน ผู้เรียนทำอะไรบ้าง ให้ช่วยกันตอบ โดยแยกเป็น ๒ ส่วน คือการเล่นและการทำงาน และแยกการทำงานเป็น ๒ ส่วน คืองานส่วนรวมในบ้าน กับงานที่เป็นของตนเอง เช่น ซักเสื้อผ้าของตน ทำความสะอาดห้องของตน ฯลฯ
  - ๑.๒ ให้ผู้เรียนเลือกภาพการทำงานในบ้านที่ทำเป็นประจำ เช่น ถูบ้าน เลี้ยงสัตว์ กรอกน้ำใส่ขวด ใส่ตู้เย็น เป็นต้น (เปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม)

ขั้นวิเคราะห์

๒. ให้ผู้เรียนตอบคำถามได้ว่า คนทำงาน และคนไม่ทำงาน มีข้อดี ข้อเสียอย่างไร

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๓. ครูสรุปร่วมกับผู้เรียนเพื่อให้ได้ความคิดว่า
  - ๓.๑ การทำงานมีคุณประโยชน์อย่างไร
  - ๓.๒ เมื่อกลับไปบ้านแล้วผู้เรียนจะทำงานอะไรบ้างให้เสร็จเรียบร้อย

สื่อ

ภาพการทำงานในบ้าน

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๒. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๒.๑ ด้านความมีเหตุผล
  - ๒.๒ ด้านการแสดงความคิดเห็นริเริ่ม
  - ๒.๓ ด้านทักษะการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

ครูควรเน้นการให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการช่วยเหลือตัวเองก่อน

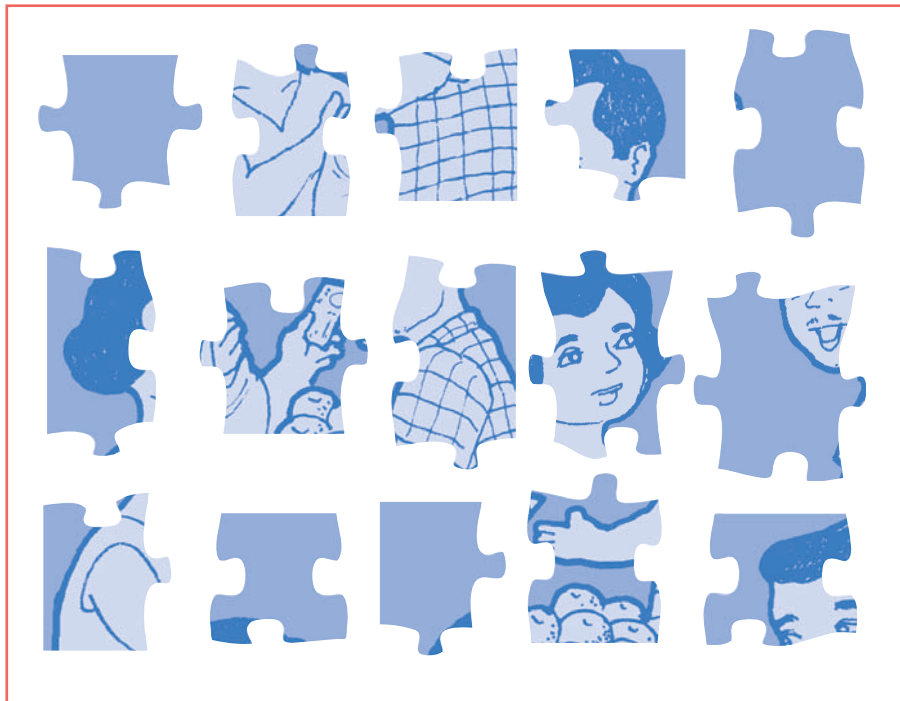
๑. เมื่อมอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติงานให้โรงเรียน ครูควรดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ยกย่องชมเชยให้เด็กเกิดกำลังใจในการทำงาน
๒. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
๓. ครูสามารถใช้กิจกรรมเสริมในใบงานที่ ๕

ไปงานที่ ๕

ปริศนาภาพตัวต่อ (Jigsaw) (กิจกรรมเสริม)

คำชี้แจง ให้นักเรียนต่อภาพแล้วบอกว่าเป็นอาชีพใด

กิจกรรมที่ ๔ อาชีพเพื่อชีวิต

จุดประสงค์

๑. บอกวิธีทำงานที่มีประสิทธิภาพได้
๒. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานได้
๓. บอกอาชีพที่ผู้เรียนสนใจได้
๔. บอกเหตุผลที่ผู้เรียนสนใจในอาชีพได้

สาระสำคัญ

การทำงานด้วยความสนใจ ทำให้เพลิดเพลินกับงานและมีความสุขในการทำงาน การทำงานที่ชอบจะทำได้นานด้วยความเต็มใจทำให้ได้ผลงานที่ดี

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. นำบัตรภาพการทำงานให้ผู้เรียนดู
๒. ให้ผู้เรียนเลือกภาพงานที่ผู้เรียนชอบเพียง ๑ งาน แล้วรวมกลุ่มตามงานที่ชอบที่สุด ให้ช่วยกันระบายสีรูปภาพ โดยให้กลุ่มเดียวกันระบายสีในรูปเดียวกัน
๓. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มบอกเหตุผลที่เขาชอบทำมากที่สุดว่าเขาเลือกทำเพราะอะไร แล้วส่งตัวแทนกลุ่มรายงาน
๔. ผู้เรียนช่วยกันคิดเกี่ยวกับวิธีการทำงานที่ประสบความสำเร็จ
๕. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปให้คิดว่าคนแต่ละคนต้องมึงานทำ และงานของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามหน้าที่และความรับผิดชอบ เมื่อทุกคนช่วยกันทำงาน จะทำให้งานเสร็จเร็วและได้ผลงานที่ดี

ขั้นวิเคราะห์

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

สื่อ

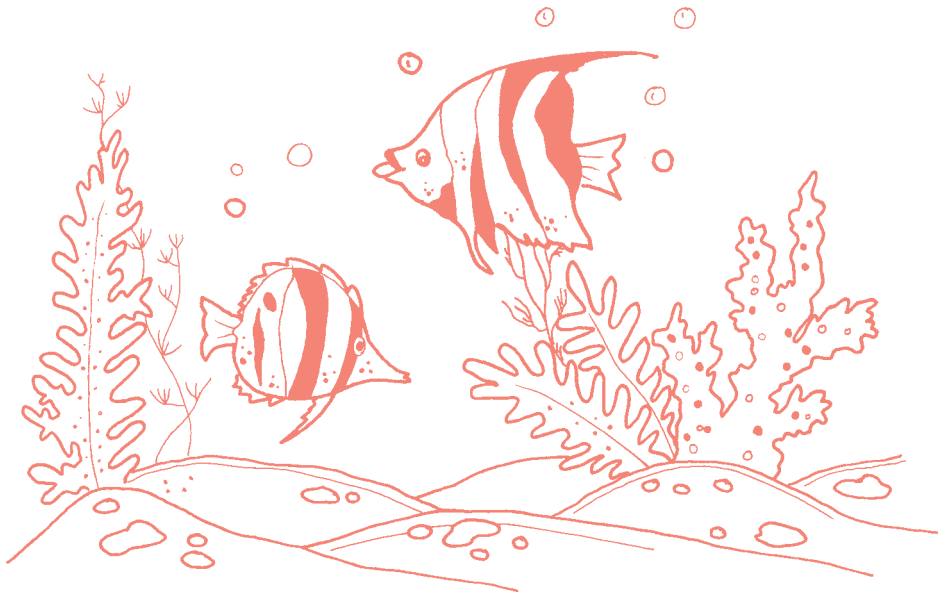
ภาพเกี่ยวกับการทำงาน

การประเมินผล

๑. สังเกตการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น
๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๓. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๓.๑ ด้านความมีเหตุผล
  - ๓.๒ ด้านทักษะการสื่อสาร
  - ๓.๓ ด้านการวางแผน
  - ๓.๔ ด้านการมีส่วนร่วม
  - ๓.๕ ด้านความประณีต
  - ๓.๖ ด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะ

๑. ถ้าผู้เรียนบอกเหตุผลเป็นค่านิยมของงานนั้น ๆ ครูต้องพยายามชี้ให้ผู้เรียนมองเห็นค่านิยมที่ถูกต้องต่องาน
๒. ครูควรหารูปภาพการทำงานที่เสริมสร้างค่านิยม และความรู้สึกที่ดีต่อการทำงาน
๓. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
๔. ครูสามารถใช้กิจกรรมเสริมในใบงานที่ ๖

ใบงานที่ ๒

(กิจกรรมเสริม)

คำสั่ง

จับคู่อาชีพกับรูปภาพ

๑. ครู

๒. ตำรวจ

๓. ชาวนา

๔. พยาบาล

๕. ค้าขาย

๖. ทหาร

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

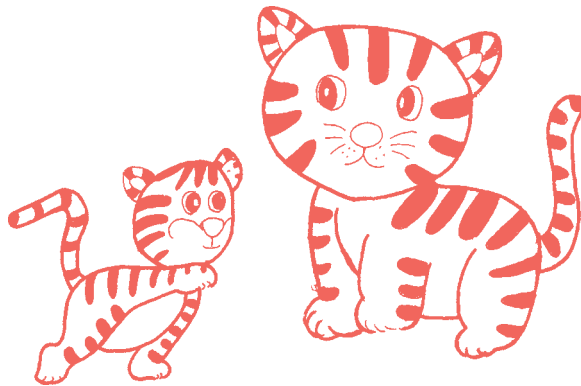

**แผนการชีวิตกิจกรรมวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**

เป้าหมาย	จุดประสงค์	ตัวอย่างกิจกรรม	สื่อ	
			ใบงาน	หน้า
๑. การสร้างความตระหนักในงานและอาชีพ	๑. บอกหน้าที่ของบุคคลในครอบครัวและความรู้สึกต่อการทำงานได้ ๒. บอกเหตุผลที่มีความรู้สึกต่ออาชีพที่รู้จักได้ ๓. มีเจตนาที่ดีต่ออาชีพสุจริต ๔. บอกประโยชน์ของอาชีพที่อยู่ร่วมกันในชุมชนได้	กิจกรรมที่ ๑ “พ่อแม่ฉันทำอะไร”	๗	๒๗
๒. การสำรวจงานและอาชีพ	๑. บอกชื่อและหน้าที่ของอาชีพของพ่อแม่และบุคคลใกล้ชื่อกับผู้เรียนได้ ๒. บอกอาชีพที่สำคัญในชุมชนได้อย่างน้อย ๕ อาชีพ ๓. บอกความแตกต่างระหว่างอาชีพได้	กิจกรรมที่ ๒ “อาชีพใครจะ”	๘	๒๙
๓. การเตรียมตัวสู่งานและอาชีพ	๑. บอกวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพในแต่ละอาชีพ ๒. บอกความรู้สึกเมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อย ๓. อธิบายความแตกต่างระหว่างการทำงานและการเล่น ๔. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการทำงานที่แต่ละคนทำได้	กิจกรรมที่ ๓ “ความรู้สึกที่แตกต่าง”	๙ ๑๐	๓๑ ๓๒

แผนการชีวิตกิจกรรมวางแผนการเขียน ชีวิต และอาชีพ
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เป้าหมาย	จุดประสงค์	ตัวอย่างกิจกรรม	สื่อ	
			ใบงาน	หน้า
๔. การวางแผนและ ตัดสินใจ	๑. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใน การทำงานได้	กิจกรรมที่ ๓ “ความรู้สึกที่ แตกต่าง”	๙ ๑๐	๓๑ ๓๒
	๒. เลือกอาชีพที่สนใจได้	กิจกรรมที่ ๔ “อะไรเอ่ยที่หนู ชอบทำ”	๑๑ ๑๒ ๑๓	๓๕ ๓๖ ๓๗
	๓. บอกวิธีการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่ อาชีพที่ตนเลือกได้			
	๔. บอกข้อดี ข้อเสียของคน ที่ทำงานและไม่ทำงานได้			
	๕. สามารถพูดแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเหมาะสม			

กิจกรรมที่ ๑ พ่อแม่ฉันทำอะไร

จุดประสงค์

๑. บอกหน้าที่ของบุคคลในครอบครัวและความรู้สึกต่อการทำงานได้
๒. บอกเหตุผลที่มีความรู้สึกต่ออาชีพที่รู้จักได้
๓. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต
๔. บอกประโยชน์ของอาชีพที่อยู่ร่วมกันในชุมชนได้

สาระสำคัญ

การสำรวจความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพของพ่อแม่ จะทำให้ทราบค่านิยมในอาชีพของผู้เรียน ทุกอาชีพมีประโยชน์ ผู้ประกอบอาชีพสามารถพึ่งตนเองและไม่เป็นภาระของสังคม

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ให้ผู้เรียนสำรวจอาชีพที่ผู้เรียนรู้จัก
๒. ให้ผู้เรียนบอกชื่ออาชีพของพ่อแม่ และบุคคลในครอบครัวของตน
๓. ผู้เรียนและครูร่วมกันจัดแยกประเภทอาชีพบนกระดาน
๔. ให้ผู้เรียนบอกหน้าที่ของอาชีพพ่อแม่
๕. ให้ผู้เรียนบอกความรู้สึกที่มีต่ออาชีพของบุคคลในครอบครัว
๖. ครูให้ผู้เรียนบอกเหตุผลที่มีความรู้สึกต่ออาชีพนั้น ๆ
๗. อาชีพทุกอาชีพมีความสำคัญ ทำให้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว

ขั้นวิเคราะห์

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

สื่อ

ใบงานที่ ๗

การประเมินผล

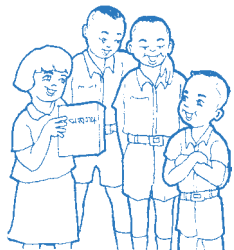
๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๒. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๒.๑ ด้านความสนใจใฝ่รู้
  - ๒.๒ ด้านความมีเหตุผล

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูควรสนใจผู้เรียนที่มีความรู้สึกลบต่ออาชีพของพ่อแม่
๒. ถ้าอาชีพนั้นสุจริต ครูพยายามสร้างเจตคติด้านบวกต่ออาชีพของพ่อแม่
๓. ถ้าอาชีพนั้นทุจริต ครูพยายามจัดกิจกรรมเพื่อปรับเจตคติเหล่านั้นให้ถูกต้อง
๔. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ใบงานที่ ๗

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนอาชีพให้ตรงกับบุคคลที่กำหนดให้ และระบายสีตรงกับอาชีพของบุคคลที่นักเรียนชอบมากที่สุด

ไคธ

ทำอาชีพอะไร

พ่อ

แม่

ลุง

ป้า

น้า

อา

กิจกรรมที่ ๒ อาชีพใครจะ

จุดประสงค์

๑. บอกชื่อและหน้าที่ของอาชีพของพ่อแม่และบุคคลใกล้ชิดกับผู้เรียนได้
๒. บอกอาชีพที่สำคัญในชุมชนได้อย่างน้อย ๕ อาชีพ
๓. บอกความแตกต่างระหว่างอาชีพได้

สาระสำคัญ

คนทุกคนเกิดมาต้องทำงานเพื่อมีรายได้เลี้ยงตนเอง เพื่อให้มีชีวิตที่สงบสุข ในชุมชนมีหลายอาชีพและมีลักษณะต่างกัน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ครูสนทนากับผู้เรียนเรื่องลักษณะอาชีพของพ่อแม่และลักษณะอาชีพของชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่
๒. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในใบงานที่ ๘

ขั้นวิเคราะห์

๓. ผู้เรียนบอกหน้าที่และความแตกต่างของอาชีพของบุคคลในครอบครัวและชุมชนได้

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๔. อาชีพทุกอาชีพมีลักษณะงานไม่เหมือนกัน

สื่อ

๑. ภาพการประกอบอาชีพในชุมชน
๒. ใบงานที่ ๘

การประเมินผล

๑. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๒. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๓. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๓.๑ ด้านทักษะการสื่อสาร
  - ๓.๒ ด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะ

๑. ทำสมุดภาพอาชีพบุคคลในชุมชน หากภาพ หรือวาดเอง
๒. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศิลปะ คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ไปงานที่ ๗

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนหน้าที่ของอาชีพบุคคลในชุมชน
โดยให้นักเรียนกำหนดอาชีพเอง

จะทำอาชีพ
อะไรดี:

หน้าที่บุคคลในชุมชน

กิจกรรมที่ ๓ ความรู้สึกที่แตกต่าง

จุดประสงค์

๑. บอกวิธีการทำงานที่มีประสิทธิภาพในแต่ละอาชีพ
๒. บอกความรู้สึกเมื่อทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จเรียบร้อย
๓. อธิบายความแตกต่างระหว่างการทำงานและการเล่น
๔. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการทำงานที่แต่ละคนทำได้
๕. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

สาระสำคัญ

คนที่เห็นคุณค่าของงานแต่ละอาชีพ สามารถทำงานได้สำเร็จจะทำให้เขามีกำลังใจที่ปฏิบัติงานนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ครูให้ผู้เรียนเลือกภาพอาชีพคนละ ๑ อาชีพ
๒. ให้ผู้เรียนแสดงท่าทางประกอบอาชีพที่เลือก
๓. ให้เพื่อนทายว่าเป็นอาชีพใด

ขั้นวิเคราะห์

๔. ให้ผู้เรียนพูดบรรยายอาชีพที่ตนเลือก ใบงานที่ ๙
๕. ให้ผู้เรียนปฏิบัติใบงานที่ ๑๐
๖. ให้ผู้เรียนอธิบายความแตกต่างระหว่างการเล่นและการทำงาน
๗. ให้ผู้เรียนและครูช่วยกันสรุปเกี่ยวกับวิธีการทำงานที่รับผิดชอบ

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๘. งานทุกอาชีพมีประโยชน์และมีความสำคัญ ถ้าคนสามารถมองเห็นประโยชน์ของงานจะช่วยให้เขาตั้งใจปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มความสามารถและพยายามทำอย่างดีที่สุด
๙. ในทางกลับกันถ้าไม่เห็นประโยชน์ของการทำงาน เขาก็จะไม่อยากปฏิบัติงานนั้น แม้ให้ทำก็อาจทำได้ไม่ดีนัก

สื่อ

ใบงานที่ ๙ ๑๐ และภาพอาชีพต่างๆ

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน (ในภาคผนวก)
๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๔. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๔.๑ ด้านการแสดงความคิดริเริ่ม
  - ๔.๒ ด้านความประณีต

ข้อเสนอแนะ

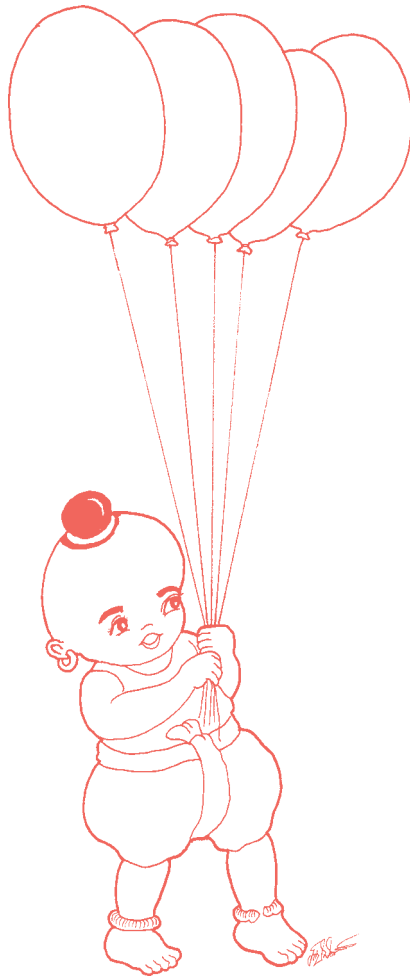
บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ใบงานที่ ๗

วิธีเล่น

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน
๒. ให้นักเรียนทุกคนเลือกภาพอาชีพคนละ ๑ อาชีพ
๓. ให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบอาชีพของตน
๔. ให้เพื่อน ๆทายว่าเป็นอาชีพใด
๕. ให้นักเรียนแต่ละคนพูดบรรยายอาชีพที่ตนเองเลือกเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ความสำคัญของอาชีพ และความรู้สึกเมื่อทำงานได้สำเร็จ

ไปงานที่ ๑๐

คำชี้แจง

ให้นักเรียนวาดภาพอาชีพของตนในอนาคต พร้อมเขียนบรรยาย

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๔ อะไรเอ่ยที่หนูชอบทำ

จุดประสงค์

๑. เลือกอาชีพที่สนใจได้
๒. บอกวิธีการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่อาชีพที่ตนเลือกได้
๓. บอกข้อดี ข้อเสียของคนทำงานและไม่ทำงานได้
๔. สามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม

สาระสำคัญ

การสำรวจตนเองจะช่วยให้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพเมื่อกำหนดเป้าหมายจำเป็นต้องวางแผนการดำเนินงาน จึงจะบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ครูสนทนากับผู้เรียนเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน หรือที่เคยทำ และช่วยกันแสดงความคิดเห็นในงานนั้น ๆ
๒. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรม “อะไรเอ่ยที่หนูชอบทำ” ในใบงานที่ ๑๑ และ ๑๒
๓. ให้ผู้เรียนและครูร่วมกันบอกข้อดี ข้อเสียของคนทำงานและไม่ทำงานได้

ขั้นวิเคราะห์

๔. ให้บอกเหตุผลที่ผู้เรียนเลือกงานที่ชอบและงานที่ไม่ชอบทำ
๕. ให้เลือกงานที่อยากจะทำมากที่สุดมาหนึ่งงาน แล้ววางแผนว่าจะทำอย่างไรให้ได้ผลงาน

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๖. การทำงานทุกอย่างจำเป็นต้องมีการวางแผน ปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบ และปรับปรุงงาน

สื่อ

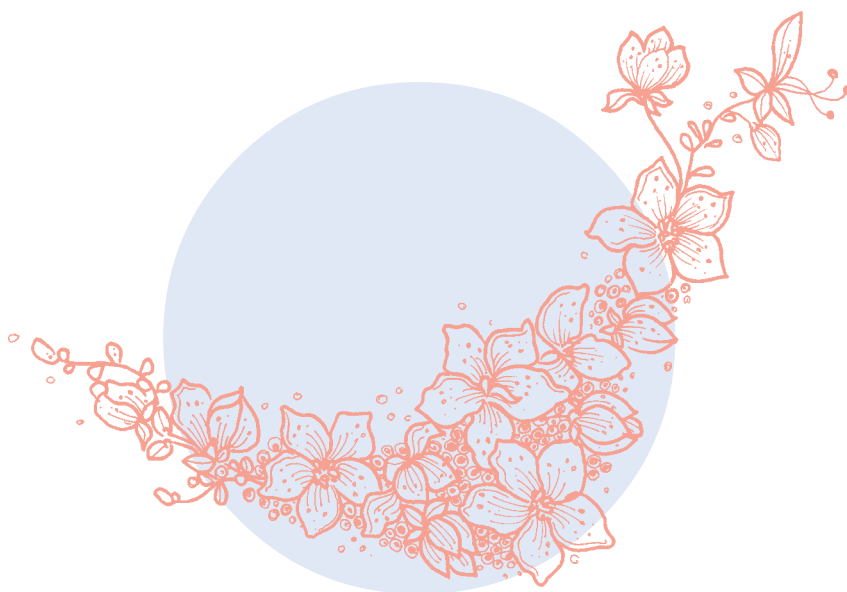
ใบงานที่ ๑๑ และ ๑๒

การประเมินผล

๑. ตรวจใบงานที่ ๑๑ และ ๑๒
๒. แบบสังเกตพฤติกรรมกรพูด (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๔. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๔.๑ ด้านความมีเหตุผล
  - ๔.๒ ด้านการวางแผน
  - ๔.๓ ด้านความประณีต
  - ๔.๔ ด้านคุณธรรม

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูให้คำแนะนำผู้เรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
๒. ครูควรแนะนำถึงคุณลักษณะของการทำงานที่ดี
๓. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
๔. ครูสามารถใช้กิจกรรมเสริมในใบงานที่ ๑๓

ใบงานที่ ๑๑

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่นักเรียนชอบทำ
ใส่เครื่องหมาย (X) หน้าข้อความที่ไม่ชอบทำ

- ๑. ชอบช่วยเหลือคนอื่นในการทำงาน
- ๒. ชอบฟังเพลง
- ๓. ชอบฟังผู้อื่นพูด
- ๔. ชอบปลูกต้นไม้
- ๕. ชอบดูโทรทัศน์
- ๖. ชอบขายของหน้าร้าน
- ๗. ชอบทำงานบ้าน
- ๘. ชอบอ่านหนังสือ
- ๙. ชอบเลี้ยงสัตว์
- ๑๐. ชอบแสดงละคร, ฟ้อนรำ
- ๑๑. ชอบเล่นกีฬา
- ๑๒. ชอบเล่นนิทาน

๒. ให้นักเรียนเลือกงานที่ชอบทำมากที่สุดมาหนึ่งงาน และให้วาดภาพบรรยายความรู้สึก

ไปงานที่ ๑๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกในแบบบันทึกการทำงาน

แบบบันทึกการทำงาน

ชื่อ.....

วันที่.....

กิจกรรมการทำงาน

๑. สิ่งที่ฉัน/กลุ่มทำได้ดีในวันนี้คือ

.....
.....

๒. ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานครั้งต่อไป ฉันจะทำอะไรที่แตกต่างไปจากเดิม

.....
.....

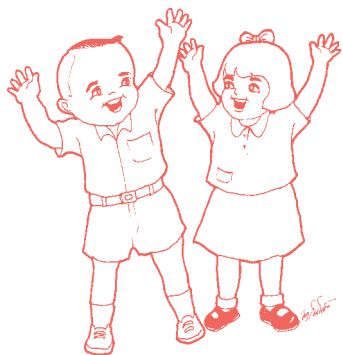
๓. ส่วนที่ฉันยังต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

.....
.....

๔. ข้อบันทึกเพิ่มเติม

.....
.....

.....
.....

ไปงานที่ ๑๓

(กิจกรรมเสริม)

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกว่าคุณเรียนทำอะไรได้บ้าง

	ใช่	ไม่ใช่	ชอบ	ไม่ชอบ
๑. ฉันแต่งตัวเองได้	☐	☐	☐	☐
๒. ฉันช่วยเหลืองานบ้าน	☐	☐	☐	☐
๓. ฉันทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	☐	☐	☐	☐
๔. ฉันทำงานด้วยความเต็มใจ	☐	☐	☐	☐
๕. ฉันใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ	☐	☐	☐	☐
๖. ฉันใช้เวลาว่างเล่นกับเพื่อน	☐	☐	☐	☐
๗. ฉันไม่ชอบทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม	☐	☐	☐	☐
๘. ฉันชอบทำงานคนเดียว	☐	☐	☐	☐
๙. ฉันมีความกล้าในการพูดหน้าชั้น	☐	☐	☐	☐
๑๐. ฉันกล้ายอมรับเมื่อทำผิด	☐	☐	☐	☐

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

แผนการชีวิตกิจกรรมวางแผนการเขียน ชีวิต และอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เป้าหมาย	จุดประสงค์	ตัวอย่างกิจกรรม	สื่อ	
			ใบงาน	หน้า
๑. การสร้างความตระหนักในงานและอาชีพ	๑. บอกค่านิยมของตนที่มีต่ออาชีพได้	กิจกรรมที่ ๑ “ฉันคือใคร”	๑๔	๔๓
	๒. เขียนชื่ออาชีพและจัดประเภทของอาชีพได้			
	๓. บอกเหตุผลในการเลือกอาชีพและบอกความสำคัญของการทำงานที่มีต่อการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง			
	๔. บอกหน้าที่และประโยชน์ของอาชีพที่รู้จักได้			
	๕. บอกความแตกต่างระหว่างอาชีพได้	กิจกรรมที่ ๒ “นักสืบน้อย”	๑๕	๔๖
	๖. บอกประโยชน์ของอาชีพที่อยู่ร่วมกันในชุมชนได้			
	๗. มีความภูมิใจอาชีพในท้องถิ่นของตน			
	๘. บอกหน้าที่และความสัมพันธ์ของอาชีพที่สำคัญในชุมชนและท้องถิ่น			
๒. การสำรวจงานและอาชีพ	๑. บอกแหล่งข้อมูลอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นและประเทศได้	กิจกรรมที่ ๒ “นักสืบน้อย”	๑๕	๔๖
	๒. บอกสถานที่ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้	กิจกรรมที่ ๓ “จับคู่-รู้จริง”	๑๖ ๑๗	๔๘ ๔๙
	๓. เขียนบรรยายภาพอาชีพที่ตนเลือกได้		๑๘	๕๐

แผนการขับเคลื่อนกิจกรรมวางแผนการเขียน ชีวิต และอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เป้าหมาย	จุดประสงค์	ตัวอย่างกิจกรรม	สื่อ	
			ใบงาน	หน้า
๓. การเตรียมตัวสู่ งาน และอาชีพ	๑. บอกความแตกต่างระหว่าง การทำงานและการเล่นได้	กิจกรรมที่ ๑ “ฉันคือใคร”	๑๔	๔๓
	๒. ศึกษาหาความรู้และบอกอาชีพ ของคนในประเทศไทยได้	กิจกรรมที่ ๒ “นักสืบน้อย”	๑๕	๔๖
	๓. สามารถคิดและตัดสินใจตาม กิจกรรมที่กำหนดให้ได้	กิจกรรมที่ ๔ “เลือกด้วยใจ	๑๙	๕๓
	๔. บอกเหตุผลในการเลือกอาชีพ ทำให้มีความสุข”			
	๕. บอกลักษณะนิสัยการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ			
๔. การวางแผนและ ตัดสินใจ	๑. จัดลำดับอาชีพที่สนใจจาก มากไปหาน้อยได้	กิจกรรมที่ ๓ “จับคู่-รู้จริง”	๑๖ ๑๗ ๑๘	๔๘ ๔๙ ๕๐
	๒. บอกคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับ การประกอบอาชีพทุกอาชีพได้	กิจกรรมที่ ๕ “ทางสู่ความสำเร็จ”		
	๓. บอกวิธีการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่ อาชีพที่ตนเลือกได้			
	๔. บอกผลของการปฏิบัติตนที่มี ต่อส่วนรวมได้			
	๕. บอกวิธีการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่ อาชีพที่ตนเลือกได้	กิจกรรมที่ ๖ “คิดดี-ทำดี มีปัญญา	๒๐ ๒๑	๕๘ ๕๙
	๖. บอกวิธีแก้ปัญหาในอาชีพได้	“ช่วยพัฒนาบ้านเมือง”		
	๗. บอกข้อดี ข้อเสียในอาชีพ ที่เลือกได้			

กิจกรรมที่ ๑ นั่นคือใคร

จุดประสงค์

๑. บอกค่านิยมของตนที่มีต่ออาชีพได้
๒. เขียนชื่ออาชีพและจัดประเภทของอาชีพได้
๓. บอกเหตุผลในการเลือกอาชีพ และบอกความสำคัญของการทำงานที่มีต่อการดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้อง
๔. บอกหน้าที่และประโยชน์ของอาชีพที่รู้จักได้
๕. บอกความแตกต่างระหว่างอาชีพได้
๖. บอกความแตกต่างระหว่างการทำงานและการเล่นได้

สาระสำคัญ

การเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตเป็นการแสดงค่านิยมของตนต่อการดำเนินชีวิต

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ให้ผู้เรียนเขียนชื่อและอาชีพของคนที่คุณรู้จักมาคนละ ๕ ชื่อ เช่น ป้าแดง = ขายผลไม้   ลุงดำ   = เลี้ยงหมู
    ยายมี   = ปลุกผัก   ป้าเขียว   = เป็นแพทย์
    น้ำแก้ว   = เป็นตำรวจ
๒. ครูและผู้เรียนช่วยจัดประเภทของอาชีพที่คุณรู้จัก พร้อมทั้งบอกหน้าที่และประโยชน์ รายได้หรือคุณค่าของงานและอาชีพต่างๆ
๓. แบ่งกลุ่มผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๔
๔. บอกความแตกต่างและเหตุผลในการเลือกอาชีพนั้น
๕. การประกอบอาชีพเป็นการหารายได้เลี้ยงตนและครอบครัว ทุกคนต้องมีอาชีพ อาชีพที่สุจริตเป็นอาชีพที่มีเกียรติ

ขั้นวิเคราะห์

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

สื่อ

ใบงานที่ ๑๔

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมกการพูด (ในภาคผนวก)
๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๔. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๔.๑ ด้านความมีเหตุผล
  - ๔.๒ ด้านการวางแผน
  - ๔.๓ ด้านการมีส่วนร่วม

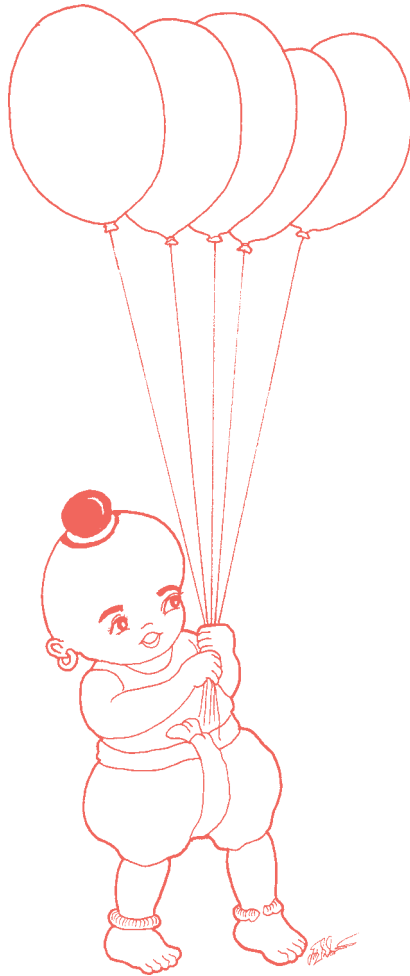
ข้อเสนอแนะ

บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ใบงานที่ ๑๔

วิธีเล่น

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกภาพอาชีพกลุ่มละ ๑ อาชีพ
๓. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงท่าทางประกอบอาชีพที่เลือก (หรือแสดงเป็นกลุ่มก็ได้)
๔. ให้เพื่อน ๆทายว่าเป็นอาชีพใด
๕. ตัวแทนกลุ่มพูดสรุปเหตุผลว่าทำไมถึงเลือกอาชีพนั้น

กิจกรรมที่ ๒ นักสืบน้อย

จุดประสงค์

๑. บอกประโยชน์ของอาชีพที่อยู่ร่วมกันในชุมชนได้
๒. มีความภูมิใจอาชีพในท้องถิ่นของตน
๓. บอกแหล่งข้อมูลอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นและประเทศได้
๔. ศึกษาหาความรู้และบอกอาชีพของคนในประเทศไทยได้

สาระสำคัญ

การไปหาข้อมูลอาชีพในประเทศไทย จะทำให้ผู้เรียนรู้ว่าในประเทศไทยมีอาชีพอะไร อยู่ที่ใด เป็นอาชีพประเภทใด

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ผู้เรียนและครูสนทนาเกี่ยวกับอาชีพที่ประทับใจ ต่อจากนั้นขออาสาสมัครเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ
๒. ครูชี้แจงจุดมุ่งหมายในการหาแหล่งข้อมูลอาชีพต่าง ๆ
๓. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕ - ๖ คน
๔. ให้แต่ละกลุ่มไปหาข้อมูล แหล่งอาชีพจากห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน หรือสอบถามจากคนใกล้ชิดว่ามีอาชีพอะไรบ้าง และมีประโยชน์อย่างไร
๕. ทุกกลุ่มเขียนรายงานว่าได้ข้อมูลมาจากที่ใด เช่น ห้องสมุด หนังสือพิมพ์ วารสาร ฯลฯ ในใบงานที่ ๑๕

ขั้นวิเคราะห์

๖. ชักถามผู้เรียนให้ได้ว่า แหล่งอาชีพนั้นหาได้จากที่ใด อย่างไร ประเภทใด

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๗. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปว่าในประเทศไทยเรามีอาชีพมากมายหลายชนิด ซึ่งสามารถหาแหล่งข้อมูลอาชีพได้จากห้องสมุด วารสาร หนังสือพิมพ์ และบุคคลผู้ประกอบอาชีพในชุมชน ทำให้รู้คุณค่าของอาชีพต่างๆ ในชุมชน

สื่อ

ใบงานที่ ๑๕

การประเมินผล

๑. ตรวจสอบผลงาน
๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)

๔. ประเมินคุณลักษณะ

๔.๑ ด้านความสนใจใฝ่รู้

๔.๒ ด้านการวางแผน

๔.๓ ด้านการมีส่วนร่วม

๔.๔ ด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะ

๑. ครูอาจให้ผู้เรียนดูจากรายการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพ หรือรับฟังจากรายการวิทยุ

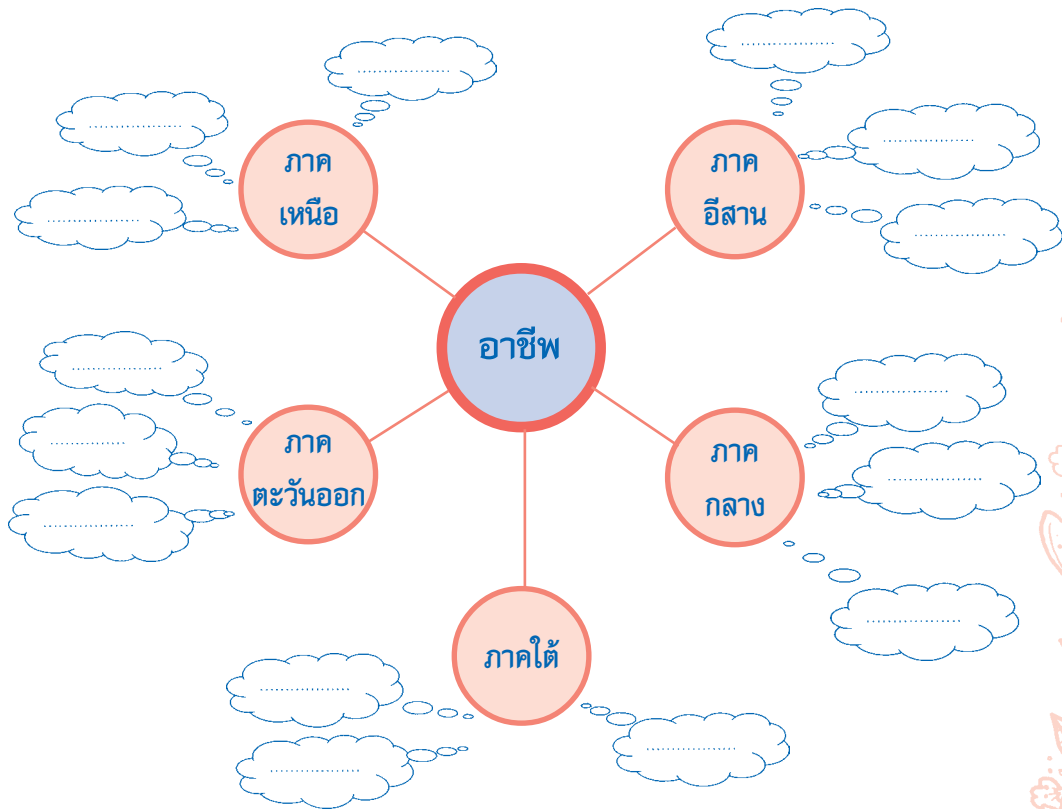
๒. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ใบงานที่ ๑๕

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์อาชีพที่สำคัญของประเทศไทย

ข้อมูลจาก.....

กิจกรรมที่ ๓ จับคู่-รู้จัก

จุดประสงค์

๑. บอกหน้าที่และความสัมพันธ์ของอาชีพที่สำคัญในชุมชน และท้องถิ่น
๒. บอกสถานที่ประกอบอาชีพแต่ละอาชีพได้
๓. เขียนบรรยายภาพอาชีพที่ตนเลือกได้
๔. จัดลำดับอาชีพที่สนใจจากมากไปหาน้อยได้

สาระสำคัญ

ในชุมชนมีการประกอบอาชีพหลายอย่าง และมีสถานที่ประกอบอาชีพแตกต่างกัน

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. สนทนากับผู้เรียนถึงการประกอบอาชีพในท้องถิ่นและบริเวณใกล้เคียง
๒. ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับสถานที่การทำงานของแต่ละอาชีพ
๓. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑๖ และ ๑๗

ขั้นวิเคราะห์

๔. ให้ผู้เรียนนำภาพอาชีพที่นำมาจากบ้าน ๒ ภาพ มาเขียนชื่ออาชีพ และสถานที่เสร็จแล้ว ให้นำมาให้เพื่อน ๆ ดู หน้าชั้นว่าถูกหรือไม่

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๕. ผู้เรียนร่วมกันสรุปถึงอาชีพในชุมชนและสถานที่ในการทำงาน
๖. ผู้เรียนและครูช่วยกันสรุปว่าในแต่ละชุมชนมีแหล่งประกอบอาชีพ หลากหลาย และประโยชน์ของอาชีพที่สัมพันธ์กันในชุมชน
๗. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมในใบงานที่ ๑๘

สื่อ

ใบงานที่ ๑๖, ๑๗ และ ๑๘

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๔. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๔.๑ ด้านความสนใจใฝ่รู้
  - ๔.๒ ด้านการวางแผน
  - ๔.๓ ด้านความมีระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะ

๑. กิจกรรมเสริม ผู้เรียนร่วมกันจัดทำสมุดภาพแหล่งอาชีพในชุมชน
๒. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ใบงานที่ ๑๖

คำชี้แจง

ให้นักเรียนจับคู่อาชีพและสถานที่ทำงานที่สัมพันธ์กัน
(แล้วนำมาเขียนหน้าชื่ออาชีพ)

..... ๑. ช่างซ่อม	ร้านค้า
..... ๒. พ่อค้า, แม่ค้า	สถานีตำรวจ
..... ๓. ครู	โรงพยาบาล
..... ๔. ตำรวจ	ร้านเสริมสวย
..... ๕. ช่างเสริมสวย	ร้านซ่อมวิทยุ/โทรทัศน์
..... ๖. บุรุษไปรษณีย์	ไปรษณีย์
..... ๗. แพทย์	ธนาคาร
..... ๘. พนักงานธนาคาร	ศาล
..... ๙. ทนายความ	สวน ไร่ นา
..... ๑๐. เกษตรกร	โรงเรียน

ใบงานที่ ๑๗

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่ออาชีพเรียงลำดับอาชีพที่สนใจจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

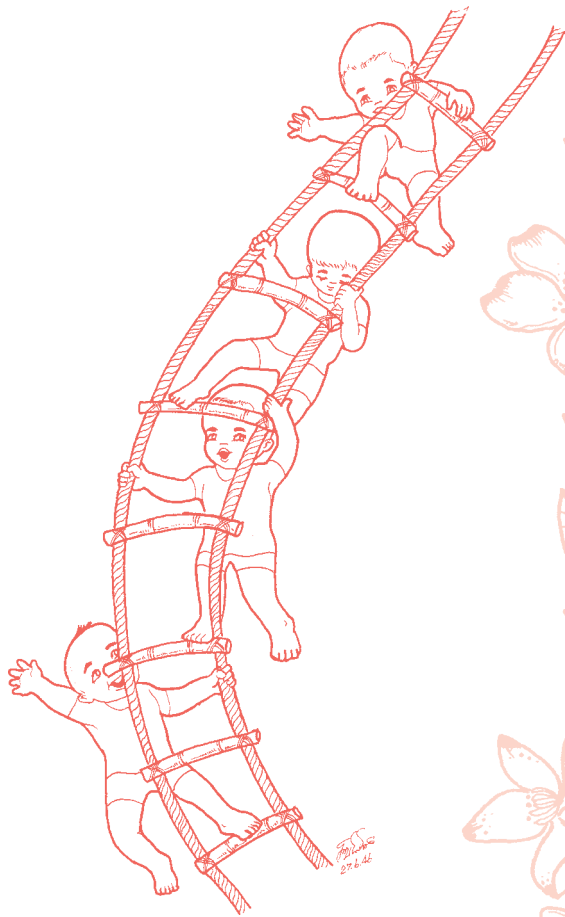
๖.

๗.

๘.

๙.

๑๐.

ไปงานที่ ๑๗

คำชี้แจง

ให้นักเรียนวาดภาพอาชีพของตนในอนาคต พร้อมเขียนบรรยาย

เรื่อง.....

.....

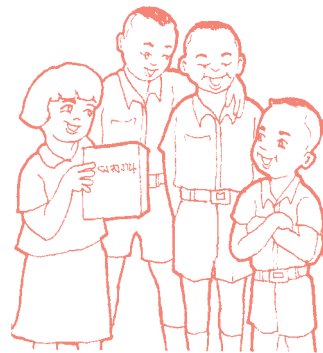
.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ ๔ เลือกด้วยใจ ทำให้มีสุข

จุดประสงค์

๑. สามารถคิดและตัดสินใจตามกิจกรรมที่กำหนดให้ได้
๒. บอกเหตุผลในการเลือกอาชีพ
๓. บอกลักษณะนิสัยการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญ

คนทุกคนต้องมีการเลือกและตัดสินใจเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการอยู่ตลอดเวลา การเลือกจึงเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ และเลือกอย่างมีข้อมูล ซึ่งถ้าได้รับการฝึกอย่างสม่ำเสมอก็จะส่งผลให้ใช้ข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล หากสอดคล้องกับความสนใจของตนเองก็เป็นการวางแผนเลือกอาชีพที่ตนต้องการ

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ชักถามผู้เรียนเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนมีวิธีเลือกอย่างไรให้ยกตัวอย่างประกอบ
๒. ให้ผู้เรียนทุกคนทำใบงานที่ ๑๙ สามารถขอพรพิเศษได้ ๑ ข้อ ซึ่งจะนำมาซึ่งความสุขในชีวิตของผู้เรียน จะเลือกขอพรอะไรให้เวลา ๑ นาที ให้เขียนไว้ในสมุด
๓. เลือกผู้เรียนมาแล้วให้เพื่อนฟังว่า ตนเองขอพรอะไร ทำไมจึงขอเช่นนั้น
๔. สนทนา ชักถามถึงเหตุผล ประโยชน์ และความสำคัญในการประกอบอาชีพที่จะทำให้เป็นสุข

ขั้นวิเคราะห์

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๕. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปว่าในชีวิตประจำวันทุกคนต้องมีการเลือกอยู่ตลอดเวลา และการเลือกนั้นต้องมีการตัดสินใจอย่างมีข้อมูลที่ถูกต้อง แล้วการเลือกของผู้เรียนจะมีประโยชน์ต่อตนเอง สามารถเลือกสิ่งที่เหมาะสมกับตนเอง
- ขั้นตอนที่ ๑ ทุกคนเลือกตามความพอใจของตนเอง และเพื่อประโยชน์ของตนเอง
- ขั้นตอนที่ ๒ ทุกคนเลือกโดยใช้ข้อมูล เหตุผลต่าง ๆ ประกอบได้แก่ ความชอบ ความสนใจ ความเหมาะสม และความต้องการ

สื่อ

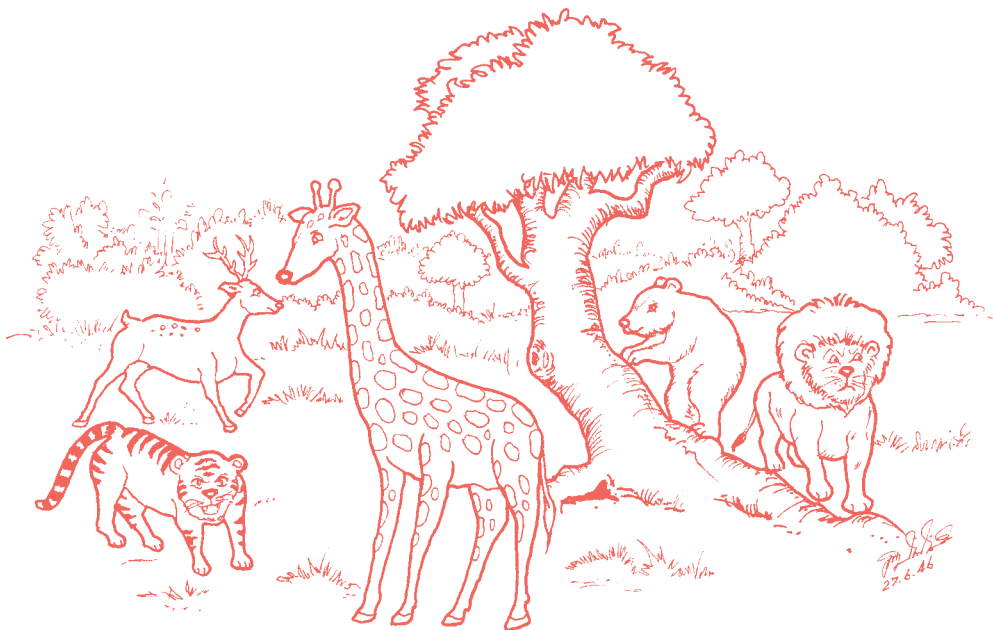
ใบงานที่ ๑๙

การประเมินผล

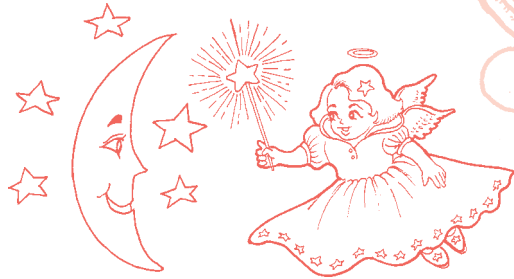
๑. แบบสังเกตพฤติกรรม การพูด (ในภาคผนวก)
๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๔. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๔.๑ ด้านการรู้จักตนเอง
  - ๔.๒ ด้านทักษะการสื่อสาร
  - ๔.๓ ด้านการวางแผน

ข้อเสนอแนะ

๑. ฝึกกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง พยายามให้ผู้เรียนเลือกตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
๒. ให้ผู้เรียนเขียนรายงานความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพ
๓. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

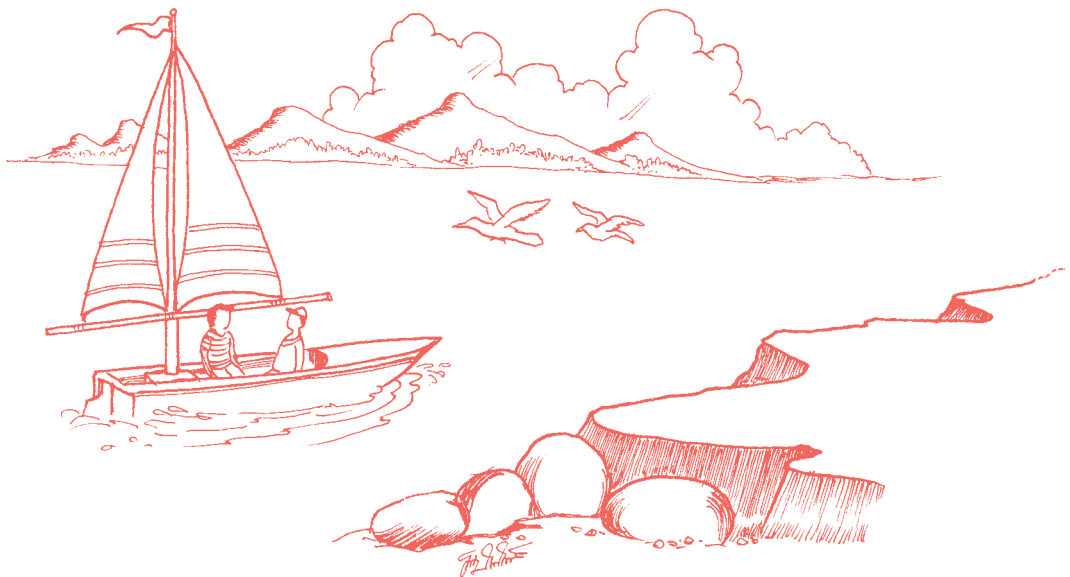

ใบงานที่ ๑๗

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนเลือกพร ๑ ข้อ ให้ตนเองได้ประกอบอาชีพที่มุ่งหวัง แล้วเขียนลงในกระดาษที่ครูแจกให้
๒. ให้นักเรียนบอกเหตุผลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนเลือก แล้วให้นำเสนอ

กิจกรรมที่ ๕ ทางสู่ความสำเร็จ

จุดประสงค์

๑. บอกคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพทุกอาชีพได้
๒. บอกวิธีการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่อาชีพที่ตนเลือกได้
๓. บอกผลของการปฏิบัติตนที่มีต่อส่วนรวมได้

สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพทุกอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพจำเป็นต้องมีคุณลักษณะ เช่น ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เสียสละ พยายาม ตรงต่อเวลา และ มีเมตตา คุณลักษณะเหล่านี้จะทำให้ผู้ประกอบอาชีพประสบความสำเร็จ

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. ครูให้ผู้เรียนจับคู่กัน แล้วให้ออกมาเลือกภาพอาชีพคู่ละ ๑ ภาพ ให้ผู้เรียนช่วยกันคิดหาคุณสมบัติที่จำเป็นของอาชีพนั้น ๆ แล้วเขียนสิ่งที่คิดได้ลงในสมุดของตน

ขั้นวิเคราะห์

๒. ให้ผู้เรียนออกมาอ่านคุณลักษณะที่ตนคิด และบอกผลของการปฏิบัติตนที่มีต่อส่วนรวมได้ ครูเขียนบนกระดานดำ เพื่อเปรียบเทียบให้ผู้เรียนเห็นคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ
๓. ให้ผู้เรียนช่วยกันจำแนกความเหมือนและความแตกต่างของคุณสมบัติในแต่ละอาชีพ

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๔. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปให้ข้อคิดว่า การประกอบอาชีพทุกอาชีพต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นดังนี้ ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เสียสละ พยายาม ตรงต่อเวลา ทำงานร่วมกัน เมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย เพื่อให้การประกอบอาชีพนั้น ๆ เจริญก้าวหน้า

สื่อ

รูปภาพ

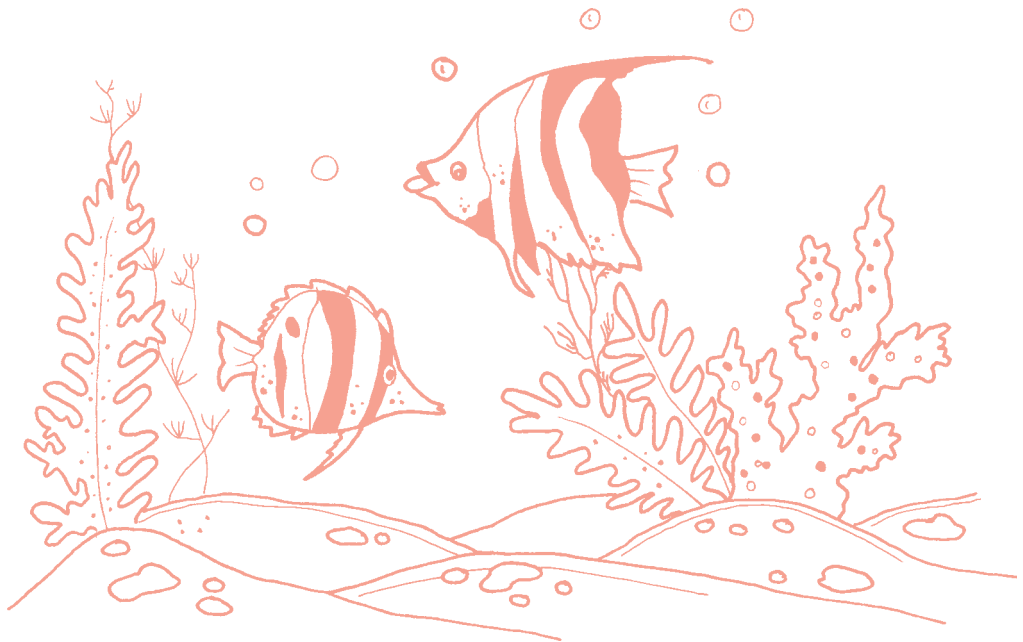
การประเมินผล

๑. ตรวจผลงาน
๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๓. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๔. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๕. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๕.๑ ด้านความสนใจใฝ่รู้
  - ๕.๒ ด้านทักษะการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

กิจกรรมที่ ๖ คิดดี-ทำดี มีปัญญา ช่วยพัฒนาบ้านเมือง

จุดประสงค์

๑. บอกวิธีการปฏิบัติตนเพื่อไปสู่อาชีพที่ตนเลือกได้
๒. บอกวิธีแก้ปัญหาในอาชีพได้
๓. บอกข้อดี ข้อเสียในอาชีพที่เลือกได้

สาระสำคัญ

การสร้างประสบการณ์โดยการช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง นอกเวลาเรียน เป็นขั้นแรก ที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ได้รับประสบการณ์ตรงจากการทำงาน หรือการประกอบอาชีพจากครอบครัว ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานที่ดีในการสร้างนิสัยรักการทำงานต่อไป

วิธีดำเนินกิจกรรม

ขั้นกิจกรรม

๑. สนทนา ชักถามผู้เรียนเรื่อง การประกอบอาชีพของคนในครอบครัว ใครช่วยพ่อแม่ทำงาน ในส่วนที่เป็นอาชีพของผู้ปกครองบ้าง แล้วให้ผู้เรียนออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังว่า ท่านทำอะไร ทำอย่างไร
๒. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๒๐ บันทึกการทำงาน ผู้เรียนเขียนอย่างสั้น ๆ พอเข้าใจในแต่ละสัปดาห์

ขั้นวิเคราะห์

๓. ชักถามผู้เรียน ถ้าผู้เรียนช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพไปเรื่อย ๆ ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์อะไร ให้จำแนกเป็นประโยชน์ในปัจจุบันและอนาคต

ขั้นสรุปและประยุกต์ใช้

๔. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ ปัญหาของการทำงาน รวมถึงการพัฒนางานซึ่งเป็นการสร้างทักษะพื้นฐานในการทำงาน
๕. ผู้เรียนทำใบงานที่ ๒๑

สื่อ

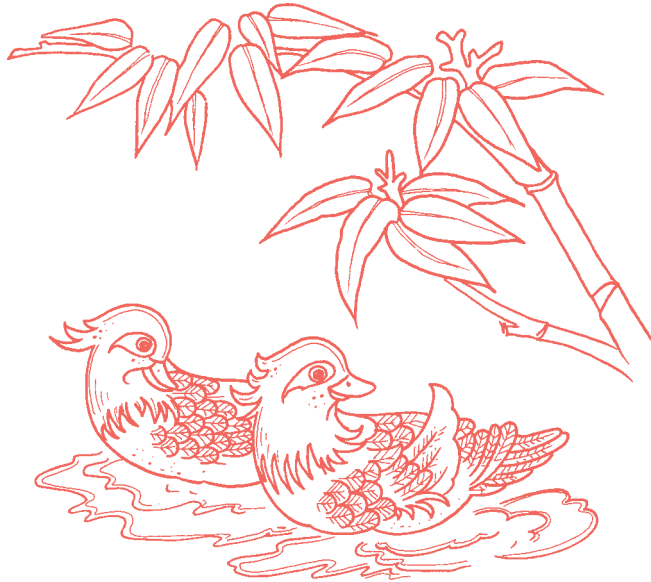
ใบงานที่ ๒๐ และ ๒๑

การประเมินผล

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการพูด (ในภาคผนวก)
๒. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (ในภาคผนวก)
๓. แบบประเมินกระบวนการทำงาน (ในภาคผนวก)
๔. ประเมินคุณลักษณะ
  - ๔.๑ ด้านความมีเหตุผล
  - ๔.๒ ด้านการแสดงความคิดเห็นริเริ่ม

ข้อเสนอแนะ

บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ไปงานที่ ๒๐

คำชี้แจง

ให้นักเรียนบันทึกในแบบบันทึกการทำงาน

แบบบันทึกการทำงาน

ชื่อ.....

วันที่.....

กิจกรรมการทำงาน

๑. สิ่งที่คุณ/กลุ่มทำได้ดีในวันนี้คือ

.....
.....

๒. ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานครั้งต่อไป คุณจะทำอะไรที่แตกต่างไปจากเดิม

.....
.....

๓. ส่วนที่ฉันยังต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

.....
.....

๔. ข้อบันทึกเพิ่มเติม

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบงานที่ ๒๑

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนบันทึกงานที่ช่วยพ่อแม่ทำทุกวัน เป็นระยะเวลา ๑ สัปดาห์
๒. เขียนบันทึกลงในแบบบันทึกที่ครูแจกให้

แบบบันทึกการชงทำงาน

วัน เดือน ปี	งานที่ทำ	ลายมือชื่อผู้ปกครอง

ກາດຜນວກ

แบบสังเกตพฤติกรรมคนรอบข้าง ชั้น.....

ที่	ชื่อ-สกุล	ความเชื่อมั่น			ความเป็นคน มีเหตุผล			การแก้ปัญหา			การกล้า แสดงออก			หมายเหตุ
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	
														เกณฑ์ การประเมิน ๓ = มาก ๒ = ปานกลาง ๑ = ปรับปรุง

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

เรื่อง..... ชั้น.....
 ครั้งที่..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการพฤติกรรม						ข้อเสนอแนะในการประเมิน
		คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ความกระตือรือร้น	ความสนใจ	ความเชื่อมั่นและแสดงออก	ความสนุกสนาน		
		1. 100%	100%	100%	100%	100%	1. สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของนักเรียน เขียน ✓ ลงในช่องรายการที่ผ่าน	
		2. 100%	100%	100%	100%	100%	2. นักเรียนผ่านรายการพฤติกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ถือว่าผ่าน	

แผนงานพัฒนาชุมชนและชนบท

ชั้นประถมศึกษาปีที่.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการพฤติกรรม				รวมคะแนนที่ได้	ผลการประเมิน		ข้อเสนอแนะในการประเมิน
		การวางแผนการทำงาน	การดำเนินการ	ขั้นสรุป	ผ่าน		ไม่ผ่าน		
		มีระบบบัญชีระบบหมู่โรงเรียน	มีระบบบัญชีระบบหมู่โรงเรียน	จัดทำแผนปฏิบัติการ	มีแผนปฏิบัติการ				1. ผู้สอนสังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนและให้คะแนนลงในช่องรายการพฤติกรรม
		มีระบบบัญชีระบบหมู่โรงเรียน	มีระบบบัญชีระบบหมู่โรงเรียน	จัดทำแผนปฏิบัติการ	มีแผนปฏิบัติการ				2. เกณฑ์การประเมินนักเรียนผ่านร้อยละ ๓๐ ถือว่าผ่าน
		มีระบบบัญชีระบบหมู่โรงเรียน	มีระบบบัญชีระบบหมู่โรงเรียน	จัดทำแผนปฏิบัติการ	มีแผนปฏิบัติการ				3. รายการพฤติกรรมสามารถเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละครั้ง
	คะแนนเต็ม					๑๐๐			

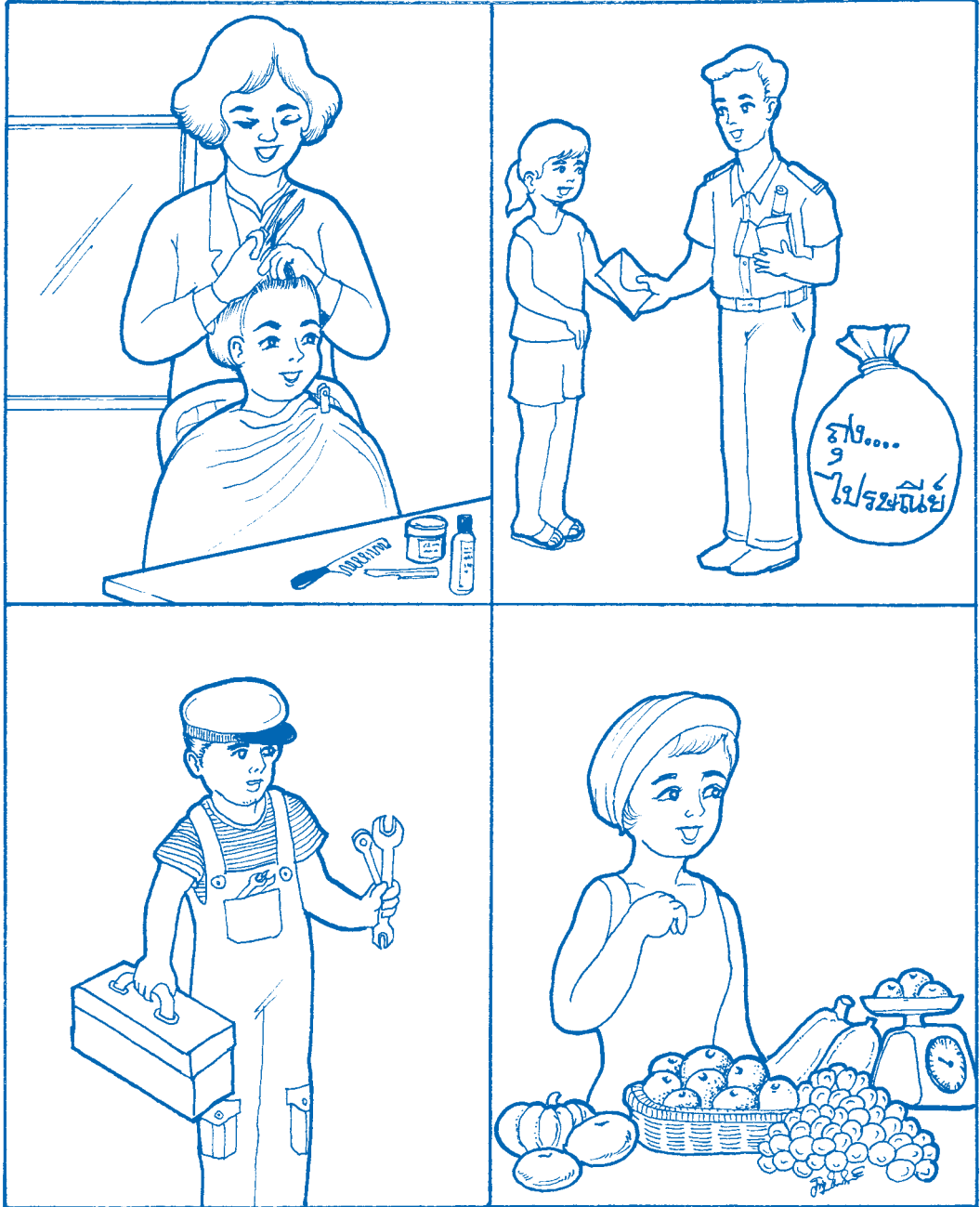
ตัวอย่างภาพอาชีพ

ตัวอย่างภาพอาชีพ

ตัวอย่างภาพอาชีพ

คณะที่ปรึกษา

นายประพัฒน์พงศ์	เสนาฤทธิ์	อธิบดีกรมวิชาการ
นายวินัย	รอดจ่าย	รองอธิบดีกรมวิชาการ
นางสาวอาภา	ถนัดช่าง	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการแนะแนว
นายชูชาติ	ทรัพย์มาก	ผู้อำนวยการศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

คณะทำงาน

นางสาวอมรรรัตน์	ถนอมชาติ	โรงเรียนคลองตาจ่า (คงจิบอุทิศ)	จังหวัดสมุทรสงคราม
นางสุกัสนร	ศรีเกื้อกูล	โรงเรียนชุมชนนาทมโคกก่อง	จังหวัดร้อยเอ็ด
นางอัมพิกา	กาสุวรรณ	โรงเรียนวัดเจริญร่มเมือง	จังหวัดตรัง
นางสุรางค์	สุวรรณหล่อ	โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
นางนิภา	ทวีพัฒนะพงศ์	โรงเรียนอนุบาลระยอง	จังหวัดระยอง
นางสาววจิตร	อ่อนละมุล	โรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง	จังหวัดระยอง
นางวัชรภรณ์	ดีเสนา	โรงเรียนบ้านห้วยต้ม (ชัยวงษาอุปถัมภ์)	จังหวัดลำพูน
นางมะยม	แก้วทวี	โรงเรียนบ้านขลอม	จังหวัดชลบุรี

คณะทำงานฉบับปรับปรุง

นางยุพิน	พุ่มพิบูลย์	โรงเรียนคลองตาจ่า (คงจิบอุทิศ)	จังหวัดสมุทรสงคราม
นางสาวอมรรรัตน์	ถนอมชาติ	โรงเรียนคลองตาจ่า (คงจิบอุทิศ)	จังหวัดสมุทรสงคราม
นางสุรางค์	สุวรรณหล่อ	โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
นางสาวศรีเพ็ญ	แสงสง่าพงศ์	โรงเรียนเซนต์โยเซฟระยอง	จังหวัดระยอง
นางนิภา	ทวีพัฒนะพงศ์	โรงเรียนอนุบาลระยอง	จังหวัดระยอง
นางวัชรภรณ์	ดีเสนา	โรงเรียนบ้านห้วยต้ม (ชัยวงษาอุปถัมภ์)	จังหวัดลำพูน
นายวิชาญ	ไทยแท้	โรงเรียนบ้านผักบึง	จังหวัดยโสธร

ภาพปกและภาพประกอบ

นายธนชัย	วินโกมินทร์	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา (บ้านบางแก้ว)	จังหวัดสมุทรสงคราม
นายอภิชาติ	ประทุมพันธ์	โรงเรียนสุพรรณภูมิ	จังหวัดสุพรรณบุรี

คณะบรรณาธิการกิจ

นางสาววารุณี	ธนวานิช	นักวิชาการศึกษา	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
นางอัจฉรา	ศรีวิฒนางกูร	นักวิชาการศึกษา	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ

ผู้พิมพ์ต้นฉบับ

นางณัฐนิช	สอาดพงษ์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ
นางสาวสุภาพร	กุลนาม	พนักงานพิมพ์ดีด	ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ